

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА АРХЕОЛОГІЇ, ЕТНОЛОГІЇ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЇ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету історії та
міжнародних відносин
/Віталій АНДРЕЙКО/
«30» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

Рівень вищої освіти
Галузь знань
Спеціальність
Освітня програма
Статус дисципліни
Мова навчання

перший (бакалаврський)
03 Гуманітарні науки
034 Культурологія
Культурологія
обов'язкова
українська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «**Методика виконання та організація наукових досліджень**» для здобувачів **першого (бакалаврського) рівня** вищої освіти галузі знань **03 Гуманітарні науки**, спеціальності **034 Культурологія**, освітньої програми «**Культурологія**».

Розробник: Росул Т. І., к.мист., доцент кафедри археології, етнології та культурології ФІМВ

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **археології, етнології та культурології**

протокол № 11 від «9» червня 2023 р.

Завідувач кафедри Надія КЕРЕЦМАН

Схвалено науково-методичною комісією факультету історії та міжнародних відносин

протокол № 8 від «30» червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії Світлана МИШКО

© Росул Т. І., 2023 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3	<i>Рік підготовки:</i>	
Загальна кількість годин – 90	1	2
Кількість модулів – 2	<i>Семестр</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання – 5	1	1
Аудиторних – 2	<i>Лекції</i>	
	32	8
Самостійної роботи студента – 3	<i>Практичні, семінарські</i>	
	12	4
Вид підсумкового контролю – залік	<i>Лабораторні</i>	
	-	-
Форма підсумкового контролю – усна	<i>Самостійна робота</i>	
	46	78

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни «Методика виконання та організації наукових досліджень» передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації, зокрема: опанування системою знань про типи досліджень, логіку, основні елементи, етапи, методи наукових досліджень.

Мета вивчення курсу: розкрити закономірності проведення наукових досліджень, методику проведення, аналізу та обробки результатів, сформувати у студентів цілісну систему знань про науково-дослідну роботу.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК-1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК - 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК – 3 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК - 4 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК - 5 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК - 6 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК - 7 Здатність працювати автономно.

ЗК - 8 Здатність працювати в команді.

ЗК - 9 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Фахові компетентності:

ФК - 1 Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію.

ФК - 2 Здатність визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури в українському та міжнародному контекстах

ФК - 3 Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів;

ФК - 4 Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).

ФК - 5 Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства.

ФК - 6 Здатність аналізувати культурну політику в інституціях різних рівнів

ФК - 7 Здатність обґрунтовувати рішення щодо врегулювання відносин у сфері культури на основі розуміння специфіки соціокультурних процесів.

ФК - 8 Здатність створювати аналітичні звіти, розробляти рекомендації та генерувати проекти (культурно-мистецькі, художні та дозвіллієві) щодо об'єктів

професійної діяльності, використовуючи актуальну нормативну основу

ФК - 9 Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів.

ФК - 10 Здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумови вивчення навчальної дисципліни «Методика виконання та організації наукових досліджень» ОПП не визначені

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Методика виконання та організації наукових досліджень», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.	ПРН - 1
Аналізувати, коментувати, узагальнювати, наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру	ПРН - 2
Створювати логічно і структурно організовані тексти з питань культурології, відповідно до спеціалізації.	ПРН - 3
Виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь їх актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій	ПРН – 6
Розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу..	ПРН - 10

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Методика виконання та організації наукових досліджень»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати суть наукового пізнання, знання та наукового дослідження, мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію;	ПРН - 1
Знати історичні аспекти становлення і розвитку науки, уміти аналізувати, коментувати, узагальнювати, наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру	ПРН - 2
Знати поняття, цілі і функції науки, уміти створювати логічно і структурно організовані тексти з питань культурології, відповідно до спеціалізації.	ПРН - 3
Уміти виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь їх актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій	ПРН – 6
Знати структурні елементи науки, уміти класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу	ПРН - 10

5.ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: іспит, тести, реферати, есе, презентації; командні проекти.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виступи на семінарських заняттях, виконання практичних завдань тощо. Контроль самостійної роботи здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань на практичних заняттях, захисту реферату, презентації.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота. Модульний контроль складається з поточного контролю та модульного контрольного оцінювання.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10	50	100
10	10	10	10	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	кількість	Максимальна к-ть балів (сумарна)	кількість	Максимальна к-ть балів (сумарна)
Практичні (семінарські заняття)	2	20	3	30
Анотація, доповідь, презентація чи результати неформального навчання	1	20	1	20
Модульна контрольна робота	1	60	1	50
Разом		100		100

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

- активність та результативність роботи на практичних заняттях;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання індивідуальної роботи.

Критеріями оцінювання *анотацій наукових статей* є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у статті. Оцінювання *доповіді* здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела. Критеріями оцінювання *презентацій* є здатність узагальнювати матеріал та вміння презентувати його, використовуючи візуальні джерела.

Здобувачам пропонується самостійна робота у вигляді навчання за програмою неформальної освіти за допомогою дистанційних тренінгів, курсів, семінарів, вебінарів, майстер-класів тощо:

- «Академічна доброчесність: онлайн курс для викладачів» на платформі Prometheus:

https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/coursev1:Prometheus+AI101+2021_T2/home;

- «Академічна доброчесність» на платформі EdEra: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:AmericanCouncils+AcIn101+AcIn2019/about>

- «Академічна доброчесність в університеті» на платформі ВУМ online: <https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/>

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Виконання модульної контрольної роботи передбачає тестові завдання та письмові відповіді на питання. За кожну правильну відповідь на 1 тестове завдання виставляється 2 бали. Відповіді другого рівня складності оцінюються по 5 балів. Правильна відповідь на питання третього рівня складності – 20 балів.

До модульної контрольної роботи допускаються студенти, які відвідали не менше 90% аудиторних занять і отримали не менше 60% від можливої кількості балів за поточну роботу.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Кількість балів	Оцінка за національною шкалою (залік)	Критерії оцінювання знань
A	90 – 100	Зараховано	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
B	82-89		Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
C	74-81		Студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
D	64-73	Зараховано	Студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
E	60-63		Студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
FX	35-59	Незараховано	Студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.

6. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Наукова діяльність. Основні наукові методи

Тема 1. Наука як система знань

Основні поняття науки. Закономірності функціонування та розвитку науки, еволюція розвитку науки.

Поняття наукового дослідження, його основні ознаки та характеристики. Особливості структури наукового дослідження, його об'єкт, мета, завдання, основні форми. Вимоги до наукових досліджень.

Основні види наукових досліджень. Відмінності та спільні риси емпіричних та теоретичних досліджень. Ефективність наукових досліджень.

Тема 2. Поняття методології наукових досліджень та її види

Методологія наукових дослідження. Поняття методу та методології. Завдання методології. Різновиди та структурні елементи методології. Підходи до обґрунтування та визначення методу та методології.

Фундаментальна або філософська методологія. Загальнонаукова методологія.

Загальнонаукові принципи дослідження: історичний, термінологічний, функціональний, системний, інформаційний, культурологічний, пізнавальний або когнітивний.

Конкретно наукова методологія. Методи і техніка дослідження. Класифікація методів наукового пізнання.

Тема 3. Емпіричні методи наукового дослідження

Поняття та загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження. Радикальний емпіризм. Верифікація. Емпіричне дослідження. Валідність. Діагностична сила. Надійність. Репрезентативність.

Спостереження як емпіричний метод наукового дослідження. Передбачуваність. Планомірність. Цілеспрямованість. Вибірковість. Системність. Вимоги до спостереження. Етапи проведення спостереження.

Емпіричні методи: вимірювання, порівняння, узагальнення. Розмір одиниці вимірювання. Динамічна похибка. Метод вимірювання.

Принцип вимірювання. Вимірювальна інформація. Види вимірювальних величин.

Порівняння. Узагальнення. Вимоги до порівняння. Види порівнянь.

Експеримент. Довготривале, короткочасне, безперервне, дискретне спостереження.

Специфіка експерименту. Етапи проведення експерименту.

Інші емпіричні методи дослідження: опитування, опитування-інтерв'ю, анкетні опитування, бесіда, рейтинг, експертна оцінка, метод колективних експертних оцінок, метод „мозкового штурму”, морфологічний метод аналізу,

метод семикратного пошуку, метод асоціацій та аналогій, метод колективного блокнота і контрольних запитань, морфологічний ящик.

Сутність гіпотези, її особливості. Етапи розвитку гіпотези, вимоги, що до неї ставляться. Доведення гіпотези, способи встановлення істини: безпосередній та опосередкований, що використовуються у доведенні гіпотези, особливості та відмінності.

Тема 4. Теоретичні методи наукового дослідження

Сутність теоретичних методів наукового дослідження. Послідовність проведення теоретичних досліджень. Особливість теоретичного дослідження. Порядок використання методів при здійсненні наукового дослідження.

Характеристика основних теоретичних методів наукового дослідження: аналізу та синтезу, індукції та дедукції, порівняння, формалізації, абстрагування та моделювання.

Поняття моделі, вимоги, які до неї ставляться, види, особливості побудови.

Особливості логічного та хронологічного підходів при проведенні теоретичних досліджень. Мета, випадки та вимоги до застосування цих методів при здійсненні наукового дослідження.

Тема 5. Зміст та складові науково-дослідного процесу

Стадії науково-дослідного процесу. Схема науково-дослідного процесу. Організаційна, дослідна стадії та стадія узагальнення, апробації та реалізації наукових результатів. Процедура вибору наукової проблеми. Критерії вибору теми. Обґрунтування актуальності теми, визначення її місця в науковій проблемі.

Суть та складові планування наукової діяльності. Програма та плани наукового дослідження. Формулювання теми дослідження. Вивчення стану питання і обґрунтування обраного напрямку дослідження. Мета дослідження. Загальні та конкретні завдання дослідження. Зміст, об'єкт, предмет дослідження. Вибір методів дослідження.

Модуль 2. Організація творчої діяльності дослідника

Тема 6. Організація та здійснення наукового дослідження

Особливості процесу обрання напрямку та планування порядку наукового дослідження. Вибір та обґрунтування теоретичної та практичної складової дослідження в галузі культури. Планування практичної складової під час виконання курсових та кваліфікаційних робіт.

Етапи роботи, календарний план роботи. Попередній та остаточний план наукового дослідження, план-проспект наукового дослідження.

Організація науково-дослідних робіт. Наукова організація дослідницької діяльності. Організаційні передумови для дослідження і аналітичної обробки інформації. Нормування праці науковців.

Тема 7. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

Загальна характеристика інформації. Наукова інформація. Функції інформації. Види джерел інформації. Друковані джерела інформації: навчальні матеріали; наукові матеріали; нормативні матеріали; статистичні матеріали; інші матеріали (науково-популярні, рекламні, патентно-ліцензійні, довідкові, бібліографічні, виробничі). Первинні джерела інформації. Вторинні джерела інформації. Інформаційне забезпечення. Комунікаційне забезпечення. Методика пошуку необхідної інформації. Пошук інформації в бібліотеці. Бібліотека, бібліотечний фонд, бібліотечний каталог (алфавітний, систематичний, предметний). Комп'ютерні технології пошуку інформації. Порядок обробки та групування інформації. Способи фіксації інформації: анотація; резюме; тези; реферат; цитата; конспект; покажчики.

Тема 8. Форми відображення результатів наукових досліджень

Форми викладу матеріалів дослідження. Публікації. Функції публікацій.

Наукові видання. Науково-дослідні та джерелознавчі наукові видання. Монографія, автореферат дисертації, препринт, тези доповідей та матеріали наукової конференції, збірник наукових праць.

Наукові неперіодичні видання: книга, брошура, наукові збірки, журнали. Види монографій: наукові та практичні.

Форми висвітлення підсумків наукової роботи: тези, тези доповіді, реферат. Види рефератів: інформативні, розширені або зведені, наукові.

Винахідницька діяльність. Результати НДР: нові технологічні процеси й агрегати, матеріали і з'єднання, пристрої і конструкції, які можуть скласти предмет винаходу або відкриття.

Усна передача інформації про наукові результати. Доповідь, повідомлення на нарадах, семінарах, симпозіумах, конференціях. Бесіди при особистих зустрічах.

Тема 9. Академічна доброчесність, інтелектуальна власність

Поняття наукової етики. Поняття академічної доброчесності. Основні види порушення академічної доброчесності. Професійні кодекси честі в науці та мистецтві. Поняття про інтелектуальну власність та її захист. Плагіат та його прояви. Умови дотримання академічної доброчесності. Способи перевірки, виявлення та авторська відповідальність.

Тема 10. Оформлення результатів наукового дослідження здобувача вищої освіти

Структура кваліфікаційної / курсової роботи, статті, доповіді, тез тощо. Вимоги до змістовного наповнення окремих частин дослідження. Опрацювання теоретичних джерел та практичних результатів дослідження. Наукове мовлення та науковий стиль. Особливості роботи на категоріальним апаратом дослідження. Застосування норм оформлення списку використаних джерел. Цитування та покликання. Підготовка творчої частини дослідження до презентації. Захист результатів наукового дослідження.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семинарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
Модуль 1. Наукова діяльність. Основні наукові методи						
Тема 1. Наука як система знань	6	2				4
Тема 2. Поняття методології наукових досліджень та її види	9	4				5
Тема 3. Емпіричні методи наукового дослідження	8	4				4
Тема 4. Теоретичні методи наукового дослідження	9	4				5
Тема 5. Зміст та складові науково-дослідного процесу	8	2	2			4
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	42	16	4			22
Модуль 2. Організація творчої діяльності дослідника						
Тема 6. Організація та здійснення наукового дослідження	7	2				5
Тема 7. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	9	4				5
Тема 8. Форми відображення результатів наукових досліджень	9	2	2			5
Тема 9. Академічна доброчесність, інтелектуальна власність	10	4	2			4
Тема 10. Оформлення результатів наукового дослідження здобувача вищої освіти	11	4	2			5
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	48	16	8			24
Разом за семестр	90	32	12			46

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Наукова діяльність. Основні наукові методи						
Тема 1. Наука як система знань	9	2				7
Тема 2. Поняття методології наукових досліджень та її види	9	2				7
Тема 3. Емпіричні методи наукового дослідження	10	2	2			6
Тема 4. Теоретичні методи наукового дослідження	9	2				7
Тема 5. Зміст та складові науково-дослідного процесу	9		2			7
Тема 6. Організація та здійснення наукового дослідження	9					9
Тема 7. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	9					9
Тема 8. Форми відображення результатів наукових досліджень	9					9
Тема 9. Академічна доброчесність, інтелектуальна власність	9					9
Тема 10. Оформлення результатів наукового дослідження здобувача вищої освіти	8					8
Разом за семестр	90	8	4			78

6.3. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість год.	
		денна	заочна
1	Методологічні основи та методи проведення наукових досліджень	2	2
2	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	2	
3	Модульна контрольна робота 1	2	
4	Оформлення результатів науково-дослідної роботи	2	
5	Модульна контрольна робота 2	2	
	Разом	10	2

6.4. Самостійна робота

Для оволодіння матеріалом дисципліни «Методика виконання та організації наукових досліджень» потрібно значну увагу приділяти самостійній роботі. Самостійна робота студента є основним способом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових аудиторних занять. Основні види самостійної роботи: вивчення додаткової літератури; підготовка до практичних (семінарських) занять; підготовка до підсумкового контролю. У цілому самостійна робота з навчальної дисципліни спрямовується на закріплення набутих знань, основних понять, термінів, хронологію подій. Самостійна робота в бібліотеках, та Інтернеті дає можливість знайомства з монографіями, документами, альтернативними точками зору різних авторів на конкретні проблеми. Крім того, вона виховує у студентів самодисципліну, почуття відповідальності, вміння орієнтуватися в розмаїтті думок і підходів, творчо осмислювати одержані знання.

Самостійна робота студентів передбачається в таких формах:

- написання рефератів з тем, що не розглядались на лекційних заняттях;
- виконання індивідуального навчально-дослідного завдання;
- обговорення рефератів та ІНДЗ на практичних та семінарських заняттях;
- виконання інших домашніх завдань, заданих викладачем із тем лекцій, практичних занять;
- підготовка тез та доповідей на студентські та інші наукові конференції;
- підготовка статей для публікації в ЗМІ.

№ з/п	Назва тем	Кількість год.(на підготовку)
1	Перелік питань для самостійного опрацювання: 1. Актуальність наукових досліджень в галузі культурології. 2. Етапи пізнання об'єктивної дійсності. 3. Методологічні аспекти отримання статистичних даних в нинішніх умовах. 4. Індукція та дедукція в гуманітарних науках. 5. Значення гіпотез в розвитку науки. 6. Оформлення результатів науково-дослідних розробок. 7. Евристичні прийоми і методи активізації творчої праці. 8. Законодавство в сфері науки. 9. Огляд наукового потенціалу України, закарпатської області. 10. Проблеми вузівської науки України.	24 денна 40 заочна
2	Виконайте завдання: 1.Виокреміть та проаналізуйте спільні та відмінні риси між культурологічними та історичними дослідженнями (порівняльна таблиця). 2. Складіть перелік наукових установ України та світу, які	22 денна 38 заочна

	<p>розробляють проблеми культурології.</p> <p>3. На основі аналізу тематики авторефератів дисертацій та публікацій у фахових виданнях складіть перелік (не менше 10) актуальних культурологічних проблем сьогодення.</p> <p>4. Проаналізуйте наукове дослідження (за вибором) на дотримання таких вимог: сучасність та актуальність обраної теми, наукова новизна, теоретична і практична значущість, наукова об'єктивність та достовірність, доступність висновків і рекомендацій для використання їх в практичній діяльності та для подальших наукових досліджень.</p> <p>5. . Здійсніть критичний аналіз відбору (наукове обґрунтування, відповідність темі, меті, завданням, сучасному рівню розвитку методології, вимогам та принципам тощо) методів дослідження у роботах сучасних культурологів.</p> <p>6. Оберіть тему наукового дослідження, окресліть етапи та елементи. До обраної тематики дослідження доберіть методи дослідження. Обґрунтуйте вибір кожного методу.</p> <p>7. Укладіть питання бесіди з відомим науковцем-культурологом.</p> <p>8. Підготуйте анкету, проведіть опитування (24 респонденти), здійсніть статистичний аналіз отриманих результатів.</p>	
	<p>Всього</p>	<p>46 денна 78 заочна</p>

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ).

Індивідуальну роботу студенти виконують за формою *індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ)*, яке передбачає створення умов для повної реалізації творчих можливостей студента через індивідуально-спрямований розвиток його здібностей, науково-дослідницьку діяльність. Теоретичні знання з «Методики та організації наукових досліджень» обов'язково повинні підкріплюватись практичними навиками роботи, одержаними безпосередньо майбутніми фахівцями, під час виконання реальних професійних завдань. Тому проходження ІНДЗ з дисципліни «Методика та організація наукових досліджень» є важливою складовою навчального процесу для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

ІНДЗ є видом позааудиторної роботи студента, яке виконують у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і оцінюють згідно з кредитно-модульною системою. Воно являє собою цілісну завершену практичну роботу, яку виконують студенти на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних й практичних занять і охоплює зміст навчальної дисципліни. Програма ІНДЗ є одним з основних навчально-методичних документів, що має принципове значення для сучасного навчального процесу й визначає цілі та завдання проведення індивідуальної роботи, її обсяг та зміст. Вона забезпечує

єдність вимог і наступність окремих її етапів, неперервність усього процесу практичного навчання та його збалансованість.

ІНДЗ виконується у формі мультимедійного видання – презентації із застосуванням елементів мультимедіа (за певним варіантом, погодженим з викладачем) і доповідається перед аудиторією.

Структура індивідуального навчально-дослідного завдання наступна:

Вступ.

Теоретична частина.

Дослідна (проектна) частина.

Висновки.

Перелік використаної літератури, статичної звітності.

Додатки.

У *вступі* до ІНДЗ слід обґрунтувати актуальність теми, рівень її теоретичного та практичного опрацювання, значення для вирішення практичних проблем в науковій сфері. Сформулювати мету завдання, аргументувати вибір об'єкта та предмета дослідження, а також охарактеризувати структуру роботи.

Обсяг вступу – 1 сторінка.

Теоретична частина. У ній потрібно аналізувати теоретичні напрацювання науковців, практиків у даній галузі з досліджуваної теми, творчо оцінити різні теоретичні підходи. Визначити свій підхід щодо подальшого використання конкретних теоретичних розробок.

Обсяг теоретичної частини – 2-3 сторінок.

Дослідна частина передбачає пропозиції, обґрунтування, розроблення методології, шляхів і напрямків щодо вирішення проблеми, яка розглядається. На основі виявлених недоліків і досліджень, проведених у теоретичній частині, запропонувати науково-обґрунтовані та ефективні підходи усунення проблеми, можливість адаптації теоретичних досліджень до практики. Ця частина має найбільш вагоме значення при оцінці всього ІНДЗ.

Обсяг – 8-9 сторінок.

Висновки повинні містити короткий підсумок основних результатів дослідження, можливості їх використання у практиці.

Обсяг висновків – 1 сторінка.

Додатки є необов'язковими. До загального обсягу ІНДЗ вони не входять.

Список використаної літератури є обов'язковим. Розміщення літературних джерел здійснювати в алфавітному порядку згідно з ДСТУ.

Також можна розробити ІНДЗ у формі мультимедійного видання – презентацію із застосуванням елементів мультимедіа (за певним варіантом, погодженим з викладачем).

Оцінка за ІНДЗ є обов'язковим компонентом загальної оцінки згідно з кредитно-модульною системою. ІНДЗ оцінюють на основі робочої програми.

Тематика рефератів

1. Методологія дослідження феноменів культури К.-Г. Юнга.
2. Вплив «філософії життя» як ідейної течії на спрямованість досліджень культури.
3. «Соціологія знання» М. Шелера як методологія дослідження культури.
4. Методологія дослідження культури з позицій філософської герменевтики (М. Хайдеггер, Х.-Г. Гадамер, П. Рікер).
5. Марксистський підхід до пояснення явищ культури і факторів її розвитку.
6. Неомарксистський підхід до інтерпретації культури (Г. Лукач, Франкфуртська школа).
7. Історія та основні методи дослідження культури (cultural studies) представниками культурної антропології.
8. Філософська теорія культури Г. Когена.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Наука, її функції у суспільстві.
2. Мета, зміст, об'єкт, предмет науки.
3. Наукова ідея, гіпотеза, науковий закон, судження, умовивід.
4. Теорія, її характеристики, структура.
5. Факт, категорія, принцип, постулат, аксіома.
6. Головні завдання науки.
7. Етапи розвитку науки. Найвідоміші вчені кожного етапу.
8. Основні сучасні пріоритетні напрямки культурології як науки.
9. Класифікація наук.
10. Основні галузі наук.
11. Основні розділи наукознавства.
12. Пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки в Україні.
13. Концепція сталого розвитку.
14. Об'єкт, предмет та мета наукового дослідження.
15. Класифікація наукових досліджень.
16. Основні рівні наукового дослідження.
17. Схема наукового дослідження.
18. Вибір (постановка) теми або проблеми дослідження.
19. Уточнення теми (проблеми) і складання програми дослідження.
20. Гіпотеза дослідження, її необхідність. Порівняння результатів дослідження з гіпотезою.
21. Систематичне накопичення матеріалу.
22. Теоретичний аналіз результатів дослідження.
23. Оформлення результатів дослідження.
24. Впровадження та оцінювання значущості результатів дослідження.
25. Основні риси працівника науки.
26. Система наукових установ України.
27. Система підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів.

- 28.Наукова школа.
- 29.Наукова діяльність студентів.
- 30.Джерела науково-технічної інформації.
- 31.Збереження та пошук інформації. Уніфікована десяткова класифікація (УДК).
- 32.Пошук наукової інформації в Інтернеті. Класифікація доменів вищого рівня.
- 33.Експеримент, його види.
- 34.Основні означення і терміни експериментальних досліджень.
35. Методичні прийоми викладу наукового матеріалу.
- 36.Етапи написання наукової праці.
- 37.Оформлення звітів про результати наукової роботи. Вимоги до порядку викладання матеріалу звіту.
- 38.Вимоги до основних структурних елементів вступної частини.
- 39.Вимоги до основних структурних елементів основної частини.
- 40.Публікація, її функції.
- 41.Наукове видання, його види.
- 42.Вимоги для наукових статей для здобувача наукового ступеня.

7.ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

З метою підвищення якості засвоєння матеріалу при проведенні занять використовуються різноманітні демонстраційні матеріали, у т.ч. копії документів, фотографії, фрагменти публікацій, що сприяють формуванню повного уявлення про даний феномен. Проведення занять передбачає стандартно обладнані навчальні аудиторії та використання технічних засобів (комп'ютер, проектор).

8.РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. Політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. К.: Таксон, 2017. 234 с.
2. Бабайлов В. К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Харків: Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т; Бровін О. В., 2019. 148 с.
3. Бессонова В. Методологія і організація наукових досліджень у садово-парковому господарстві. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 264 с.
4. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько Бровко М. М. Культурологія в міждисциплінарному освітньому просторі: Unctad. URL: culturalstudies.in.ua/kn_4.php.
5. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Харків, ХНАУ, 2017. 272 с.
6. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень. Підручник. Ювілейна серія НЮУ 215 років. Харків: В-во «Право», 2018. 368 с.

7. Євтушенко М., Хижняк М. *Методологія та організація наукових досліджень. Навчальний посібник.* К.: Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.
11. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. *Методологія наукових досліджень: навч. посіб.* Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
8. Конверський А. *Основи методології та організації наукових досліджень.* К.: Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.
9. Корягін М. В., Чік М. Ю. *Основи наукових досліджень. Навч. посібник 2-ге вид., доп. і перероб.* К.: Алерта, 2019. 492 с.
10. Ковальчук В. В. *Основи наукових досліджень: Навчальний посібник / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. 3-е вид., перероб. і допов.* К.: ВД «Професіонал», 2005. 240 с.
11. Колесников О. В. *Основи наукових досліджень. 2-ге вид. випр. та доп. Навч. посіб.* К.: Центр учбової літератури, 2011. 144 с.
12. Крушельницька О. В. *Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб.* К.: Кондор, 2006. 206 с.
13. Медвідь В., Данько Ю, Кобилянська І. *Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях).* Суми: Університетська книга, 2020. 219 с.
14. *Методичні рекомендації з виконання наукових робіт для студентів спеціальностей 014.03 Середня освіта (Історія), 032 Історія та археологія, 034 Культурологія.* Я.А. Алешкевич, Н.М. Жулканич, І.І. Скиба, І.О. Шніцер. Ужгород, 2022. 49 с.
15. Мальська М. П., Пандяк І. Г. *Організація наукових досліджень: навч. посібник.* К. : Центр учбової літератури, 2019. 136 с.
16. Носачова Ю., Іваненко О., Радовенчик Я. *Основи наукових досліджень.* К.: Кондор, 2020. 132 с.
17. Пилипчук М.І. *Основи наукових досліджень: Підручник.* К.: Знання, 2007. 270 с.
18. Романчиков В. І. *Основи наукових досліджень. Навчальний посібник* К.: Центр учбової літератури, 2007. 254 с.
19. Стародубцева Л. В. *Методологічні проблеми методології : Навч.-метод. Посібник для студ. спеціалізації «Культурологія».* Харк. держ. акад. культури. Х. : ХДАК, 2005. 76 с.
20. Уйбо О. С. *Структура наукової теорії і міждисциплінарний підхід. Філософська думка.* 1986. № 5. С. 34.
21. Фареник С. *Логіка і методологія наукового дослідження* К. : Вид. УАДУ, 2000. 340 с.
22. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. *Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підруч. Для вищ. навч. закладів.* Х.: ХДАК, 1998. 288с.

Додаткова

23. Білуха М. Т. *Методологія наукових досліджень.* К. : АБУ, 2002. 480 с.
24. Демківський А. В., Безус П. І. *Основи методології наукових досліджень: [навч. посібн.]* К. : Акад. муніцип. упр., 2012. 276 с.

25. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. К. ДП «УкрНДНЦ». 2016.
26. Закон України «Про вищу освіту» / Науково-практичний коментар під ред. Міністра освіти і науки України Кременя В. Г. К. 2002. 322 с.
27. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1977-12>
28. Клименюк О. В. Методологія та методи наукового дослідження: навч. посібн. / О. В. Клименюк. К. : Міленіум, 2005. 186 с.
29. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень : [навч.-метод. посібн.]. Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка, каф. екон.теорії та регіон. економіки. Полтава : Оріяна, 2012. 180 с.
30. Огляди ОЕСР на тему доброчесності в освіті: Україна 2017 / Переклад з англ.; Інститут розвитку освіти. К.: Таксон, 2017. 184 с.
31. Пономаренко Л. А. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради. 4-е видання, виправлене і доповнене /Л. А. Пономаренко. К: Бюлетень Вищої атестаційної комісії України. Видавництво «Толока», 2010. 80 с.
32. Чупріна Н. В. Методологія сучасних наукових досліджень: [навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл.]. Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. К. : КНУТД, 2009. 246 с.
33. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень : [навч. посібн.]. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів : ЛНУ, 2011. 179 с.
34. Máire Messenger Davies, Nick Mosdell. Practical Research Methods for Media and Cultural Studies. Edinburgh University Press, 2006. 209 p.
35. Research Methods for Cultural Studies. Edited by Michael Pickering. Edinburgh University Press, 2008. 249 p.

Інформаційні ресурси

- Законодавча база Верховної Ради України <http://www.zakon.rada.gov.ua/>
- Міністерство освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua/>
- Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
- Освітній портал <http://www.osvita.org.ua/>
- Український інститут науково-технічної та економічної інформації <http://www.uintai.kiev.ua>
- БД SCOPUS <http://www.scopus.com>
- Пошукова система GOOGLE АКАДЕМІЯ <http://www.scholar.google.com.ua>
- Академічна книгарня @ онлайн <http://www.akbooks.com.ua>
- Національна парламентська бібліотека України <http://www.nplu.org>
- Книжкова палата України імені Івана Федорова <http://www.ukrbook.net/>
- Електронна бібліотека <https://www.twirpx.com/files/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» __ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» __ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» __ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» __ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» __ 20__ р. Завідувач кафедри _____